

Statenvoorstel

Vergaderdatum GS: 27 februari 2024

Portefeuillehouder: Zevenbergen

Uiterlijke beslistermijn: n.v.t.

Documentnummer: PZH-2024-849652012

Onderwerp

Definitief Programma van Eisen, Bestek, en Nota van Beantwoording openbare aanbesteding OV-concessie HWGO

Bestuurlijke samenvatting van het voorstel

Bijgaand vindt u, in het kader van de actieve informatieplicht, het Definitief Programma van Eisen ("PvE") en de Nota van Beantwoording ("NVB") voor de aanbesteding van de openbaar vervoerconcessie Hoeksche Waard / Goeree-Overflakkee.

Tijdens de consultatiefase is het Ontwerp-PvE in de vergadering van de Statencommissie Bereikbaarheid & Wonen van 10 januari jl. met u besproken. Het Ontwerp-PvE is daarnaast voorgelegd aan reizigersadviesraad Reizigersoverleg HWGO, aan de gemeenten Hoeksche Waard en Goeree-Overflakkee, aan de aangrenzende vervoersautoriteiten, en aan de buurtbusverenigingen. Deze partijen hebben in totaal 56 individuele reacties aangereikt, die in de bijgevoegde NvB elk van een reactie zijn voorzien, naar de inhoud waarvan wij u gemakshalve verwijzen.

Tevens vindt u bijgevoegd het verslag van de marktconsultatie, die parallel aan de consultatie van de bovengenoemde stakeholders plaatsvond. De betreffende consultaties hebben geleid tot onderstaande bijstellingen in het Definitief PvE:

- Om te anticiperen op de huidige personeelskrapte, zal voor het bereiken van het aangeboden aantal extra dienstregelingen een groeipad worden gehanteerd, waarbij 100% in het derde dienstregelingjaar wordt bereikt (50% in het eerste dienstregelingjaar en 75% in het tweede).
- Omdat in de Hoeksche Waard vooralsnog voldoende netcapaciteit is maar op Goeree-Overflakkee voorlopig niet, wordt het aandeel dienstregelingkilometers dat tot en met 2030 nog met bestaande dieselbussen mag worden verreden, verhoogd van 15% naar 25%. Dit om te voorkomen dat potentiële inschrijvers afhaken omdat zij geen alternatief voor laden op Goeree-Overflakkee kunnen vinden, en een perverse prikkel te voorkomen dat men meer vervoer in de Hoeksche Waard gaat aanbieden louter om aan de 85%-eis te komen. Dit betreft een wijziging in het Definitief PvE ten opzichte van het percentage van 85% dat in het beleidskader aanbesteding OV-concessie HWGO is opgenomen. De netcongestie op Goeree-Overflakkee is door Tennet afgekondigd voor afname van elektriciteit en duurt naar verwachting tot 2027/2029.
- Marktpartijen adviseren unaniem een andere insteek voor de bonusregeling dan het koppelen aan de gemiddelde landelijke groei. Zij geven aan dat dan geen sprake zal zijn van een extra prikkel omdat zij geen invloed hebben op de bepalende parameter. Men adviseert om de bonus van maximaal € 0,5 mln. per jaar te koppelen aan bijvoorbeeld klanttevredenheid, een parameter die door de vervoerder wel direct beïnvloedbaar is. Op grond van deze bevinding is de bonusregeling aangepast, waarbij een bedrag van maximaal € 0,4 mln. bonus wordt verstrekt als hoog wordt gescoord in de landelijke klantenbarometer, en een bedrag van maximaal € 0,1 mln. bonus wordt verstrekt als de reizigersgroei in het landelijke gebied groter is dan in de concessie als geheel. Daarmee is gemotiveerd sprake van een andere insteek dan bij brief aan de Staten van 7 november jl. (PZH-2023-843529559) oorspronkelijk voorgesteld.

De financiële dekking voor het kunnen toepassen van de bonusregeling is nog afhankelijk van uw goedkeuring voor het inzetten van een deel van de “Bikker-gelden”.

Model meerpartijenovereenkomst inzake financiering nulemissie materieel

Geëdeputeerde Staten stellen voor om een Model meerpartijenovereenkomst toe te voegen aan de aanbestedingsdocumentatie. Het afsluiten van een Meerpartijenovereenkomst biedt de mogelijkheid tot lagere rentelasten voor het materieel, hetgeen de vervoerder in staat stelt meer vervoer te bieden voor hetzelfde geld. Aangezien deze overeenkomst garanties bevat aan de financier van het materieel, is instemming van Provinciale Staten met het toevoegen van dit document aan de aanbestedingsdocumentatie vereist. In een separaat statenvoorstel wordt de desbetreffende overeenkomst nader toegelicht en wordt u gevraagd om in te stemmen met het toevoegen hiervan aan het bestek.

Bikker-gelden

Op grond van de aangenomen motie Bikker c.s. is er binnen de begroting van het Ministerie van I&W een bedrag van € 300 mln. structureel vrijgemaakt en beschikbaar voor het verbeteren van de beschikbaarheid en betaalbaarheid van het openbaar vervoer in de provincies en de twee vervoersregio's. Deze middelen zullen worden ingezet voor een bijdrage van het Rijk aan de decentrale overheden voor de exploitatie van de concessies. Voorgesteld wordt om een deel van de “Bikker-gelden” in te zetten voor de nieuwe OV-concessie HWGO.

De financiële kaders waarbinnen de aanbesteding plaatsvindt, zijn eerder door PS in de vergadering van 8 november 2023 vastgesteld, als onderdeel van de behandeling van het Beleidskader. De in het Ontwerp-PvE reeds opgenomen exploitatiebijdrage bedraagt jaarlijks maximaal € 13,65 miljoen (prijspeil 2023) plus een aanvullende exploitatiebijdrage van € 0,45 miljoen (prijspeil 2023) voor het in stand houden van de lage kilometertarieven voor de concessie HWGO zonder dat dit ten koste gaat van het voorzieningenniveau.

Voorgesteld wordt om uit de aan de Provincie Zuid-Holland toe te kennen zogenaamde “Bikker-gelden” allereerst een bedrag van jaarlijks € 0,3 mln. in te zetten om de potentiële extra kosten van de doordeweekse lijngebonden ontsluiting overdag van de kern Herkingen te dekken, en een bedrag van maximaal € 0,5 mln. jaarlijks voor de bonusregeling. Deze intentie is in de technische sessie voor PS op 24 januari jl. reeds kenbaar gemaakt. Het voorstel is om hiernaast nog eens € 0,7 mln. van de “Bikker-gelden” in te zetten voor het verder ophogen van de jaarlijkse exploitatiebijdrage. Hiermee wordt het aanbestedingsresultaat verder bevorderd. Het bovenstaande in tabelvorm:

Exploitatiebijdrage (beleidskader)	€ 13,65, mln.
Instandhouding lagere tarieven (beleidskader)	€ 0,45 mln.
Compensatie Herkingen (Bikker)	€ 0,3 mln.
Bevordering aanbestedingsresultaat (Bikker)	€ 0,7 mln.
Bonusregeling (Bikker)	€ 0,5 mln. (maximaal)
Totaal inclusief Bikker:	€ 15,6 mln.

Het betreft een substantiële verhoging van de exploitatiebijdrage met circa 10%. Deze verhoging nu bij de start van de aanbesteding meteen doorvoeren is wenselijk vanwege meerdere redenen:

- Aan het uitvoeren van de aanbesteding met nog het oude bedrag – terwijl de Bikker-gelden al “boven de markt hangen”, en het na de aanbesteding alsnog voor zo’n groot bedrag extra inkopen, kleven (juridische) risico’s. Verliezende inschrijvers zouden vraagtekens kunnen proberen te plaatsen bij de vraag of in de aanbesteding wel de juiste financiële uitgangspunten zijn gehanteerd;
- Ook kan met een inkoop achteraf waarschijnlijk minder resultaat worden geboekt dan wanneer de verhoging gelijk al in de aanbesteding wordt meegenomen.
- Inschrijvers weten op deze wijze bovendien ook meteen waar zij aan toe zijn, en het bespaart veel potentiële onduidelijkheid en vragen uit de markt ten tijde van de inschrijvingsfase, die het proces negatief kunnen beïnvloeden.

Met dit Statenvoorstel wordt voorgesteld om - aanvullend op de besluitvorming door PS op 8 november 2023 - voor de concessie HWGO structureel aanvullende middelen op de begroting te brengen voor een bedrag van € 1,5 miljoen en dit te dekken uit de zogenaamde Bikker-gelden. De jaarlijkse indexatie van deze aanvullende exploitatiebijdrage wordt gedekt binnen het budget voor prijscompensatie. Omdat deze middelen pas vanaf december 2025 nodig zijn, wordt voorgesteld om het PS-besluit hierover te verwerken in de begroting 2025.

Aangezien het Bestek van de aanbesteding al op 4 maart of kort daarna op de markt is gebracht, worden potentiële inschrijvers over deze lopende besluitvorming op de hoogte gehouden, zodat zij hierop kunnen anticiperen bij het opstellen van hun inschrijvingen.

Vervolqtraject aanbesteding

Het voornemen is om het Bestek van de aanbesteding op maandag 4 maart 2024 dan wel kort daarna te publiceren. De sluitingsdatum voor het indienen van inschrijvingen is vooralsnog voorzien voor donderdag 20 juni 2024. Het voornemen is dat begin oktober 2024 de winnende inschrijver en het aanbestedingsresultaat op hoofdlijnen bekend kunnen worden gemaakt. De nieuwe OV-concessie gaat in op 14 december 2025.

Ontwerp-Besluit

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 27 februari 2024, met het besluitnummer PZH-2024-849652012;

Gelet op Artikelen 105 lid 1 en 143 lid 2 van de Provinciewet;

Besluiten:

Om voor de OV-concessie Hoeksche Waard / Goeree-Overflakkee structureel aanvullende middelen op de begroting te brengen voor een bedrag van € 1,5 miljoen, dit te dekken uit de zogenaamde Bikker-gelden, en het PS-besluit hierover te verwerken in de begroting 2025.

Den Haag, 3 april 2024

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Wvd. Griffier
Mr. M. Pe

Voorzitter
drs. J. Smit

Bijlagen:

1. Definitief Programma van Eisen;
2. Nota van Beantwoording;
3. Marktconsultatieverslag

Den Haag, 27 februari 2024

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

Secretaris
drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Voorzitter
drs. J. Smit